

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל עובדי הוראה
 האגף להכשרה אקדמית וקשרי מל"ג-ות"ת

תבחינים לתקצוב מוסדות המכשירים עו"ה: מכללות אקדמיות לחינוך ומוסדות אקדמיים (אוניברסיטאות ומכללות המוכרות על ידי המל"ג), שיש בהם הכשרה להוראה, עבור דגמי התנסות קלינית בהוראה לשם חיזוק ההכשרה להוראה, בשנה"ל תשפ"ו ואילך¹

תקנה תקציבית: 68-01-05 מרכז קרנות 200035305

תוכן עניינים

1. רקע כללי
2. מטרות ועקרונות היסוד של דגמי ההתנסות הקלינית
3. תנאי סף להשתתפות בהפעלת דגמי ההתנסות
 - 3.א. מוסדות אקדמיים המתאימים להשתתף בהפעלת דגמי ההתנסות
 - 3.ב. אוכלוסיית היעד של דגמי אקדמיה-כיתה
 - 3.ג. בעלי תפקידים המובילים את ההתנסות הקלינית במוסד המכשיר
 - 3.ד. בעלי תפקידים המלווים את ההתנסות הקלינית במוסד החינוכי
4. הדגמים המוצעים
 - 4.א. דגם "אקדמיה-כיתה"
 - מבנה דגם "אקדמיה-כיתה"
 - תקצוב דגם "אקדמיה-כיתה"
 - 4.ב. דגם "קהילת אקדמיה-כיתה"
 - מבנה דגם "קהילת אקדמיה-כיתה"
 - תקצוב דגם "קהילת אקדמיה-כיתה"
 - 4.ג. דגם "עמיתי אקדמיה"
 - מבנה דגם "עמיתי אקדמיה"
 - תקצוב דגם "עמיתי אקדמיה"
 - 4.ד. דגם מוסבים להוראה
 - מבנה דגם מוסבים להוראה – "קהילת מוסבים"
 - תקצוב דגם מוסבים להוראה
- 4.ה. התנסות קלינית בפיילוט - תעודת הוראה בתחום דעת אחד
 - מבנה ההתנסות הקלינית בפיילוט
 - תקצוב התנסות קלינית לשנה א' בפיילוט
- 4.ו. דגם ייחודי (וריאציה חדשה)
 - דגם ייחודי – הסבר כללי

¹ המסמך ברובו מנוסח בלשון נקבה אך הוא פונה לכל המגדרים

5. תבחיני החובה לתהליכים לפיתוח מקצועי לסגל המכשיר

מעגלי למידה

קהילות "אקדמיה-כיתה"

מעבדות פדגוגיות (מעבדות ארציות ומעבדות "ספירלה")

6. מפ"ל (מפיתוח להטמעה) – ביסוס מערכי התנסות קלינית מוסדיים

תקצוב מפ"ל

7. הבהרות והנחיות להקצאת תקציב למוסד המכשיר

1. רקע כללי

הוראה נמנית על הפרופסיות החשובות והמשפיעות ביותר על עיצוב דמותו של דור העתיד ולפיכך הכשרתם של עובדי ההוראה חייבת להיות איכותית, רלוונטית ומשמעותית. בספרות המחקר העוסקת בהכשרת מורים ומורות עולה בשנים האחרונות ההכרה, שלהתנסות המעשית-הקלינית בהכשרה להוראה השפעה גדולה ביותר על יכולותיהן של המורים החדשים ועל מידת התמדתם במערכת החינוך.

הכרה זו מוצאת ביטוי גם במתווה ודמני וענבר (2020). "ההתנסות בהוראה" ב"תהליך קליני מודרך ומבוקר", כך על-פי המתווה, "מהווה את גולת הכותרת של ההכשרה להוראה, מאחר והיא משלבת בין רכיבי לימודים מתחומי הדיסציפלינה/ות, החינוך והפדגוגיה, בין תכני הקורסים העיוניים להכשרה הקלינית בשדה". בהתאם לכך, החידוש במתווה הוא ב"הרחבה ובמתן דגש רב להכשרה הקלינית המשלבת רכיבי תאוריה, דיסציפלינה והתנסות באקדמיה ובשדה החינוכי". היקף ההכשרה הקלינית שהוגדר הוא **לכל הפחות 18 ש"ש** בתוכניות לקראת תואר ראשון משולב תעודת הוראה במסלולים: על-יסודי, יסודי, גיל רך, רב גילאי (לרשימת יוצאים מהכלל, עיינו בעמוד 17 במתווה). במתכונת החדשה ללימודי חינוך והוראה, תעודת הוראה בתחום דעת אחד (פיילוט) היקף ההכשרה הקלינית שהוגדר הוא 12 ש"ש. מהמתווה נובעים שלושה יישומים עיקריים:

1. הרחבה משמעותית של היקף ההתנסות הקלינית.
2. עיגון דגמי התנסות קלינית בשדה באמצעות גיבוש מדיניות סדורה, המשלבת בין רכיבי תאוריה, דיסציפלינה והתנסות באקדמיה ובשדה החינוכי.
3. הסדרת תהליך הליווי הקליני ופיתוח כלים בהתאם

2. מטרות ועקרונות היסוד של דגמי ההתנסות הקלינית

המטרה המרכזית:

העמקת השותפות בין המוסדות האקדמיים להכשרת מורים לבין מוסדות החינוך (בתי ספר וגני ילדים), באופן שיקדם את האיכות של תהליכי ההכשרה, הקליטה, הלמידה וההוראה.

מטרות משנה:

1. טיוב הכשרת פרחי ההוראה באמצעות הרחבת ההתנסות הקלינית בשדה והעמקתה.
2. העמקת הקשר בין הפרקטיקה לבין התאוריה במהלך ההכשרה להוראה.

3. עידוד חדשנות בהוראה ובלמידה באמצעות פיתוח מקצועי מתמשך של המורות והגננות המכשירות.
4. צמצום נשירת מורות וגננות בשנים הראשונות לעבודתן ועידודן להתמיד בהוראה.
5. ביסוס שותפות בין מוסדות אקדמיים לבין מערכת החינוך על כלל יעדיה ומסגרותיה.
6. פיתוח רצף פדגוגי בין מוסדות אקדמיים להכשרת מורים לבין בתי ספר וגני ילדים.
7. מיצוב מעמד ההוראה כעיסוק פרקטי-רפלקטיבי, המחייב למידה מתמשכת לאורך הקריירה.

כפועל יוצא מן המטרות שהוצגו, נגזרו עקרונות היסוד של דגמי ההתנסות הקלינית:

1. התנסות קלינית מורחבת בהוראה של סטודנטיות בבתי הספר ובגנים (יומיים בשבוע), החל מפתיחת שנת הלימודים במערכת החינוך ועד לסופה כדי לחוות את חוויית שנת הלימודים במוסדות החינוך בשלמותה.
2. ליווי אישי של כל סטודנטית להוראה באמצעות מובילה אקדמית פדגוגית מהמוסד המכשיר ומורה/גננת מכשירה מהמוסד החינוכי.
3. פיתוח מקצועי לסגל ההוראה כסגל מכשיר סטודנטיות על ידי המוסד המכשיר.

3. תנאי סף להשתתפות בדגמי ההתנסות הקלינית

3.א. מוסדות אקדמיים המתאימים להשתתף בהפעלת הדגמים

1. המוסד המכשיר הוא מכללה אקדמית או אוניברסיטה המקיימת תוכנית להכשרת עו"ה באישור המועצה להשכלה גבוהה (המל"ג).
2. הסטודנטיות העתידות להשתלב בדגמים השונים יוכשרו בכל דגם בהתאם לתבחינים המפורטים כדלקמן.
3. הסטודנטיות עוברות ניתוח לבקש את התוכנית לומדים בשנים א, ב או ג (שנה ג' מאושרת רק במתווה ארבע שנתית) ובהיקף של לפחות 80% מהתוכנית המלאה בשנת הלימודים.
4. ההתנסות בדגמים השונים תתקיים לאורך כל שנת הלימודים של מוסדות החינוך.
5. מוסד מכשיר שייקח חלק באחד הדגמים יקים בשיתוף המחוז צוות היגוי ותמיכה. צוות ההיגוי יתכנס לפחות פעם אחת בשנה בסיוור במסגרת חינוכית. הצוות יכלול: מפקחות ובעלי תפקידים מהמחוז ומהמטה, ממונה על ההתנסות מהמוסד המכשיר, מובילות אקדמיות פדגוגיות (מדריכות פדגוגיות), ונציגי מרכזי פסג"ה. מטרות צוות ההיגוי יהיו: א. התבוננות על התנהלות ההתנסות הקלינית במהלך השנה לצורך סיוע בדיוק יישום ההתנסות בביה"ס ובגנים ובסיוע הקשור בה. ב. הידוק שותפויות בין המוסד החינוכי, המוסד האקדמי והמחוז באמצעות שיח משותף/ביקור המוסד החינוכי במהלך השנה. ג. שיתוף בחוויות והצגת עדויות לעשייה המתבצעת ברמה הכיתתית, השכבתית, הבית ספרית והקהילתית.
6. המוסד המכשיר קיבל את אישור מנהל המחוז, או מי מטעמו, לשיבוץ הסטודנטיות במוסדות החינוך.

7. המוסד המכשיר מתחייב לקיים פיתוח מקצועי העוסק בתהליך חניכה והכשרה לכל המורות והגננות המכשירות. להרחבה על הפיתוח המקצועי, ראו פרק 6 כדלהלן.
8. יום למידה של התנסות בהוראה בכל אחד מהדגמים פירושו לפחות 6 שעות אקדמיות במוסד החינוכי. במתווה הפיילוט התלת שנתי יום למידה הינו לפחות 4 שעות אקדמיות במוסד החינוכי (אם מחלקים את ההתנסות ל 3 ימים)

3.ב. אוכלוסיית היעד של ההתנסות הקלינית בדגמים השונים

- כלל הדגמים מיועדים לסטודנטיות המתכשרות להוראה, המשתייכות לאחת מהקבוצות הבאות:
1. סטודנטיות באוניברסיטאות הלומדות לקראת קבלת תעודת הוראה, בשנת הלימודים בה מתקיימת ההתנסות בהוראה.
 2. סטודנטיות סדירות במכללות האקדמיות לחינוך הלומדות בשנים א, ב או ג. (שנה ג' מאושרת רק במתווה ארבע שנתי)
 3. סטודנטיות בעלות תואר אקדמי הלומדות במכללות האקדמיות לחינוך לקראת קבלת תעודת הוראה, בשנת ההתנסות בהוראה.
 4. סטודנטיות בעלות תואר אקדמי המתכשרות להוראה בתוכנית M.Teach, בשנה הראשונה ללימודיהן, ובתנאי שעמדו בתנאי הקבלה ללימודים בתוכנית ה-M.Teach.

3.ג. בעלי תפקידים המלווים את ההתנסות הקלינית במוסד המכשיר

- **ממונה על ההתנסות בהוראה:** הממונה אחראית על יישום תוכנית ההכשרה הקלינית במוסד האקדמי. מתוקף כך היא תתכנן את ההכשרה הקלינית, ותקבע ביחד עם בעלי תפקידים אחרים במוסד המכשיר, את דגמי ההתנסות שיופעלו על-ידי המוסד המכשיר. היא תבחר את בתי הספר והגנים להתנסות, תפעל לשיבוץ מיטבי של הסטודנטיות בהם וחיבורם למורות ולגננות מכשירות במוסדות החינוך הנ"ל. באחריות הממונה להקים את צוות ההיגוי כאמור לעיל ולעמוד בקשר ובתיאום עם מחוזות המשרד. הממונה אחראית על הפיתוח המקצועי של המורות/הגננות המכשירות בתכנים העוסקים במיומנויות הדרכת סטודנטיות וההכשרה שלהן, ובנוסף לכך היא תוביל מהלכים של הכשרת המובילות האקדמיות הפדגוגיות (המדריכות הפדגוגיות) והתפתחותן המקצועית. הממונה מופקדת על הגשת דוח ביניים ודוח סיכום שנתי למשרד החינוך. הממונה תעמוד בקשר שוטף עם האגף להכשרה אקדמית במשרד החינוך ותיקח חלק פעיל במפגשים שיתקיימו במהלך השנה.

- **מובילות אקדמיות פדגוגיות (מדריכות פדגוגיות):** למובילה האקדמית הפדגוגית תפקיד מרכזי בהכשרה הקלינית של הסטודנטיות וטיב ההתנסות תלוי בה במידה רבה. המובילה האקדמית הפדגוגית מלווה ומנחה באורח שוטף את הסטודנטיות מבחינה מקצועית ובין אישית. המובילה האקדמית הפדגוגית צופה בסטודנטיות, נותנת להן משוב, תורמת לעיצוב זהותן המקצועית, נותנת מענה לקשיים אישיים, מעודדת יזמות ומעורבות בחיי בית הספר/הגן וכד'. הנחיית הסטודנטיות תתבצע הן באופן פרטני, הן באופן קבוצתי. נוסף על כך, המובילה האקדמית הפדגוגית שותפה בבחירתן של המורות/הגננות המכשירות והיא אחראית, בשיתוף עם הממונה על ההתנסות בהוראה במוסד האקדמי, על הכשרתן ועל התפתחותן המקצועית. המובילה האקדמית הפדגוגית אמונה גם על הקמת "קהילות אקדמיה-כיתה" ועל ההובלה שלהן בשיתוף דמות מתוך המוסד החינוכי.

- **אחראית מינהלית:** האחראית המינהלית אחראית על הליווי והתפעול המינהלי של התוכנית, והיא תמונה מטעם הממונה על ההתנסות. האחראית תזין נתונים אודות ההתנסות בהוראה בממשקי הדיווח לפי שדות הדיווח.

3.ד. בעלי תפקידים המלווים את ההתנסות הקלינית במוסד החינוכי

- **מורות/גננות מכשירות:** מורות/גננות מכשירות חונכות 1-2 סטודנטיות. המורות והגננות המכשירות שייבחרו יהיו בעלות ותק של 4 שנים בהוראה לפחות. בחירת המורות/הגננות תעשה על ידי המוסד החינוכי בשיתוף המובילה האקדמית. למען הסר ספק, לא ניתן למלא תפקיד של מורה/גננת מכשירה של סטודנטית ומובילה אקדמית של אותה הסטודנטית בעת ובעונה אחת.
- **מקשרת מטעם המוסד החינוכי:** המקשרת מטעם המוסד החינוכי היא אשת הקשר עם המכללה לכל דבר ועניין הנוגע להתנסות הסטודנטיות. היא אמונה על מערך ההתנסות במוסד החינוכי לאורך השנה, על השיבוצים בהתאם למערכת השעות, תיאומים (ימי עיון, השתלמויות, ימי הערכות) וכד'. המקשרת נותנת מענה ארגוני ואישי למורות המכשירות ולסטודנטיות. המקשרת תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות עם כלל הסטודנטיות או פגישות אישיות.

יובהר כי בעלות התפקיד במוסד החינוכי (מורה/גננת מכשירה/מקשרת בית ספרית), הפועלות במסגרת תוכנית 'אקדמיה כיתה' - שכן עבור התפקיד משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה, ואין לראות בתפקיד זה חלק ממשרתן במוסד החינוכי.

4. הדגמים המוצעים

בשנת תשפ"ו ואילך, יתקיימו שלושה דגמים עיקריים של התנסות קלינית בהוראה במוסדות ההכשרה להוראה, המסודרים באופן היררכי מבחינת רוחב היריעה של פעילותם (מהצר ביותר ועד המקיף ביותר):

דגם 1 – "אקדמיה-כיתה"; דגם 2: "קהילת אקדמיה-כיתה"; דגם 3: "עמיתי אקדמיה" (פיילוט).

הדגמים הם תוספתיים, במובן זה שכל דגם מכיל בתוכו את אלה הקודמים לו. דגם 2 מכיל את דגם 1, ודגם 3 מכיל את הדגמים 1 ו-2 (להמחשה ראו איור 1).

איור 1: דגמי אקדמיה-כיתה



להלן תיאור הדגשים והתבחינים עבור שלושת הדגמים:

4.א. דגם "אקדמיה-כיתה"

דגם "אקדמיה-כיתה" הוא הדגם המוכר משנים עברו. לפי דגם זה, תתקיים התנסות מורחבת בשנה השנייה ו/או השלישית ללימודים, שבמסגרתה הסטודנטיות ישובצו להתנסות בכיתות במשך יומיים בשבוע בנוסף ל-60 שעות גמישות (בחינוך העל יסודי אפשר לבצע את היקף השעות ביומיים בלבד). ההתנסות בפורמט זה מאפשרת כניסה הדרגתית ומבוקרת למערכת החינוך ושותפות בעשייה החינוכית בבתי הספר ובגנים כבר במהלך ההכשרה להוראה. במסגרת יישום דגם זה, המורות והגננות המכשירות בבית הספר יזכו לפיתוח מקצועי מטעם המוסד המכשיר. כמו כן, במערכת השבועית יוקצה זמן קבוע שבו יערך מפגש של הסטודנטית עם המורה המכשירה לצורך תכנון ורפלקציה.

ביישום דגם "אקדמיה-כיתה", חייבים להתקיים התנאים הבאים:

1. מינימום 3 סטודנטיות בכל בית ספר.
2. כאמור, הסטודנטיות משובצות כמורות/גננות נוספות במהלך יומיים + 60 שעות גמישות באותו מוסד חינוכי. אין לפצל את ההתנסות בין שני מוסדות חינוך שונים.
3. התשלום למורה/גננת מכשירה הוא כנגד התחייבות להקדשת שעה שבועית לעבודת הנחייה מסודרת עם הסטודנטיות אותן היא חונכת, במשך השבוע, כולל קיום תהליך של תמיכה מקצועית ומשוב במהלך השנה ומשוב מסכם בסוף כל סמסטר.
4. המורות/הגננות בשנתן הראשונה/השנייה בתפקידן זה מחויבות להשתתף בפיתוח מקצועי שעוסק בהיבטים הנוגעים בהכשרת סטודנטיות (ראו סעיף "מעגלי למידה" בפרק 6 להלן).

- ניתן להשתתף בפיילוט במסגרת קורס "מורים מכשירים-חונכים" כדי להעמיק את מיומנות החניכה.
5. המקשרת הבית ספרית תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות עם כלל הסטודנטיות או פגישות אישיות.
6. יוגשו דוח ביניים ודוח סיום שנה שיכללו נתונים, כמו גם סיכום אינטגרטיבי על התנהלות התוכנית. הסיכום יכלול תיאור של אתגרים שעלו, הזדמנויות, תובנות חדשות ורעיונות מעניינים שנלמדו על-ידי המובילות האקדמיות-פדגוגיות שמלוות את ההתנסות.

הרכיבים המתוקצבים בדגם "אקדמיה-כיתה":

הערות	עלות לשנה"ל עד	רכיב
לפי ערך שעת הוראה למכללה/ לאוניברסיטה. תוספת 2 ש"ש למובילה האקדמית במוסד המכשיר, לכל קבוצה של 10 סטודנטים המשתתפים בתוכנית, לפי ערך שעת הוראה למכללה/ לאוניברסיטה. החישוב הוא על פי 0.2 ש"ש לכל סטודנט המשתתף בתוכנית. תקצוב קבוצות שמספרן נמוך או גבוה מ-10 סטודנטים, יחושב עפ"י התחשיב של 0.2 ש"ש ללומד.	0.2 ש"ש לסטודנט	תגבור הדרכה פדגוגית
עד שני סטודנטים, השכר כולל עלות מעביד. אם המוסד המכשיר נאלץ לפצל את שעות ההתנסות של הסטודנט בין שתי דיסציפלינות, ההתנסות חייבת להתקיים באותו מוסד חינוכי, כל מורה מכשירה תתקצב בסך 3000 ₪ לשנה לסטודנט. בעבור תשלום זה תידרש כל מורה מכשירה לפגוש את הסטודנט למפגש חניכה בהיקף של שעה אחת לפחות במערכת השעות.	250 ₪ לסטודנט 6000 ₪ לסטודנט (עלות מעביד)	אחראית מינהלית מורה/גננת מכשירה
המקשרת הבית ספרית תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות עם כלל הסטודנטים או פגישות אישיות. תמונה מקשרת רק אם ישנם לפחות 5 סטודנטים בבית הספר. מנהלת ביה"ס מנועה מלמלא תפקיד זה.	500 ₪ לסטודנט	מקשרת בית ספרית
30 שעות שיינתנו על ידי המוסד המכשיר לקבוצה של 10 מורות ומעלה (מעגלי למידה). במידת הצורך ובתיאום עם הממונה על ההתנסות באגף הכשרה אקדמית ניתן להשתמש בתקציב לטובת מימון השתתפות במעבדות הארציות והתוך מוסדיות או לטובת פעילות מטעם המוסד החינוכי המכשיר.	400 ₪ לסטודנט	פיתוח מקצועי

הדגם יכול להתקיים גם בשילוב יום התנסות במסגרת קורסי תפ"ר (תיאוריה ופרקטיקה). התשלום יהיה זהה לטבלה לעיל, התשלום למרצה יהיה בתיאום עם אגף הכשרה אקדמית וישראל מתוך התקציב של הפיתוח המקצועי.

4.ב. דגם "קהילת אקדמיה-כיתה"

בדגם זה תתמקד הפעילות, נוסף על ההתנסות בכיתות, בבניית קהילה שתכלול את הסטודנטיות והמורות/הגננות המכשירות בהובלת המובילה האקדמית מהמוסד המכשיר ודמות מתוך בית הספר (מקשרת בית-ספרית, מורה מכשירה). מטרת הקהילה היא כפולה: להעמיק ולהעשיר את תהליך ההתפתחות ופיתוח הזהות המקצועית של הסטודנטיות, ובד בבד לשפר את מיומנויות ההכשרה של המורות/הגננות המכשירות כמי שעוסקות בהכשרת מורים.

הקהילה תעסוק בסוגיות שיעלו מתוך ההתנסות של הסטודנטיות, דילמות, שאלות, התלבטויות, קשיים ואתגרים שהקהילה תחשוב שהם רלוונטיים לכל חברה. הקהילה תשמש מרחב מקצועי ותומך להיוועצות של הסטודנטיות, ללימוד של ידע הרלוונטי לסוגיה שנבחרה ולחשיפה לנקודות מבט שונות.

ביישום דגם "קהילת אקדמיה-כיתה" יתקיימו התנאים של דגם של "אקדמיה-כיתה" ובנוסף התנאים הבאים:

1. מינימום 5 סטודנטיות בכל בית ספר
2. למפגשי הקהילה תוקצה שעה שבועית, או שיוקצו שעתיים אחת לשבועיים, במועד קבוע בסיום יום הלימודים במוסד החינוכי (סך הכול: 30 שעות בשנה). המפגשים יתקיימו במתכונת פנים-אל-פנים בהיקף שלא יפחת מ-70% מהמקרים. מפגשי הקהילה הם בתוספת לשעתיים שמוקצות לחניכה האישית (ראו דגם "אקדמיה-כיתה").
3. קהילות "אקדמיה-כיתה" יהוו את המסגרת לפיתוח המקצועי של המורות/הגננות המכשירות בתפקידן כמכשירות מורים/גננות.
4. קהילה לא תכלול פחות מ-8 משתתפים (סטודנטיות ומורות מכשירות יחד) ולא יותר מ-18. כמו כן, סטודנטית תשתתף בקהילה רק בתנאי שהמורה/הגננת המכשירה שלה משתתפת אף היא.
5. יוגשו דוח ביניים ודוח סיום שנה שיכללו נתונים ומידע על הקהילות, כמו גם סיכום אינטגרטיבי על התנהלות הקהילות ותכנים שבהן עסקו. הסיכום יכלול תיאור של אתגרים שעלו, הזדמנויות, תובנות חדשות ורעיונות מעניינים שנלמדו על-ידי המובילות האקדמיות כתוצאה מהובלת הקהילות.

הרכיבים המתוקצבים בדגם "קהילת אקדמיה-כיתה":

רכיב	עלות לשנה"ל עד	הערות
תגבור הדרכה פדגוגית	0.2 ש"ש לסטודנט	לפי ערך שעת הוראה למכללה/אוניברסיטה. החישוב הוא על פי 0.25 ש"ש לכל סטודנט המשתתף בתוכנית. תקצוב קבוצות שמספרן נמוך או גבוה מ-10 סטודנטים, יחושב עפ"י התחשיב של 0.25 ש"ש ללומד. מפגשי הקהילה בהובלת המובילה האקדמית יתקיימו אחרי שעות ההתנסות.
אחראית מינהלית	250 ₪ לסטודנט	

מורה מכשירה / גננת מכשירה	8000 ₪ לסטודנט (עלות מעביד)	עד שני סטודנטים, השכר כולל עלות מעביד. אם המוסד המכשיר נאלץ לפצל את שעות ההתנסות של הסטודנט בין שתי דיסציפלינות, ההתנסות חייבת להתקיים באותו מוסד חינוכי, כל מורה מכשירה תתקצב בסך 4000 ₪ לשנה לסטודנט. בעבור תשלום זה תידרש כל מורה מכשירה לפגוש את הסטודנט למפגש חניכה בהיקף של שעה אחת לפחות במערכת השעות ולהשתתף בכל מפגשי הקהילה
מקשרת בית ספרית/מקשרת אשכול גנים	500 ₪ לסטודנט	המקשרת הבית ספרית תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות עם כלל הסטודנטים או פגישות אישיות. מנהלת ביה"ס מנועה מלמלא תפקיד זה.
פיתוח מקצועי ומחקר	800 ₪ לסטודנט	הפיתוח המקצועי יתקיים במסגרת קהילת "אקדמיה-כיתה", יחד עם הסטודנטים המתכשרים והמורות המכשירות בהובלה משותפת של המובילה האקדמית ודמות מתוך בית הספר. במידת הצורך ובתיאום עם הממונה על ההתנסות באגף הכשרה אקדמית ניתן להשתמש בתקציב לטובת מימון השתתפות במעבדות הארציות והתוך מוסדיות או לטובת מחקר הערכה של הדגם (ראו בנספח 4 את המוקדים להערכה) או לטובת פעילות מטעם המוסד החינוכי

ג.4. דגם "עמיתי אקדמיה" – פיילוט

בתי הספר מהווים זירות התנסות בפרקטיקה קלינית עבור סטודנטיות להוראה והזדמנות למפגש משותף עם מומחים: מורים בעלי ידע וניסיון פרקטי, כמו גם אנשי מחקר ותיאוריה. לצורך בניית מרחב משותף ללמידה נדרשות שותפויות ברמה המערכתית, הבין-מוסדית והמוסדית.

העיקרון המוביל של הדגם הוא **מרכז** בתי ספר מובילים, העובדים עם המוסד המכשיר, והפיכתם ל"**עמיתי אקדמיה**". כל אשכול אקדמיה יורכב ממוסד מכשיר אחד וארבעה-חמישה בתי ספר שבכל אחד מבתי הספר מתנסים לפחות 10 סטודנטיות מטעם אותו מוסד מכשיר.

בין בתי הספר לאקדמיה ישררו יחסי גומלין של השפעה אקדמיה-שדה:

- בתי הספר בעמיתי אקדמיה יהוו גורם משמעותי בהכשרת מורים, יתמכו בעשייה ובפיתוח מיומנויות הוראה בית ספריות של הסטודנטיות וצוותי ההוראה והחינוך, למען טיוב תהליכי ההכשרה.
- המוסד המכשיר יהיה שותף לקידום העשייה הפדגוגית בבתי הספר באשכול וינסוך בהם נופך אקדמי.

יש לציין שהערך המוסף לבתי הספר נוגע לכמה היבטים וביניהם: הסטודנטים כמשאב, הכניסה של קבוצת מתכשרים להוראה לתוך בית הספר, היכולת של אשכול בתי ספר לצרוך יחד באופן מושכל ממשאבי האקדמיה, הפיתוח המשותף של ארגון לומד, הפיתוח המקצועי האישי של הצוות הבית ספרי ושל הסטודנטיות וכן מיתוג בתי הספר כאשכול בתי ספר מובילים שנבחרו לעסוק בהתנסות סטודנטיות בשלב ההכשרה.

על פי דגם זה, בכל בית ספר יוקם "מרכז הכשרת מורים בית ספרי", בהובלתה של חברת צוות ניהול בבית הספר בכובעה כ"מכשירת מורים בית ספרית".

מרכז ההכשרה ישמש כמרחב למידה וכמקום מפגש עבור הסטודנטיות בימי ההתנסות. במרכז יתקיים קורס (30 שעות שנתיות עם סילבוס) בהובלת מכשירת המורים הבית ספרית. המפגשים יהיו סדורים ויערכו במהלך כל שנת הלימודים לאחר זמן ההתנסות. כמו כן, במרכז יתקיימו מפגשי קהילת אקדמיה כיתה בהובלת המובילה האקדמית הפדגוגית.

בנוסף, מכשירות המורים הבית ספרית תוביל במרכז הלמידה "מערך שיעורים פרטניים" עבור תלמידי בית הספר, כאשר הסטודנטיות יתנסו בהעברת השיעורים הפרטניים בשעה קבועה בהתנסות.

מכשירות המורים הבית ספריות בעמיתי אקדמיה תשתתפנה בפיתוח מקצועי לאורך השנה מטעם אגף הכשרה אקדמית, אשר יסייע בפיתוח הסילבוס ויבנה תשתית רשתית לשיתופי פעולה במסגרת הדגם.

המוסד המכשיר יזמין את צוותי החינוך של בתי הספר בעמיתי אקדמיה לימי עיון או כנסים שיעסקו בנושאים הרלוונטיים לדגם. לדוגמה:

- מגמות חדשניות בפדגוגיה, תיאוריה ומחקר.
- הכשרת סטודנטיות בבתי הספר.
- חשיפה לידע וכלים למקסום תרומת הסטודנטים כמשאב בית ספרי (למידה דיפרנציאלית, הוראה ב-CO וכו').

שיתוף הפעולה ההדוק בין האקדמיה לבתי הספר יעודד יוזמות חינוכיות ואקדמיות, כגון: "בית הספר מגיע לאקדמיה" – מפגש של מנהל/בעל תפקיד עם הסטודנטיות במוסד החינוכי, מפגשי אקדמיה-תלמידים, סיורי תלמידים באקדמיה (לרבות התנסות במעבדות המדעים, התנסות בסטודיו לאמנות וכו'), מפגשי אקדמיה-קהילת בית הספר וכו'.

בתי הספר בעמיתי אקדמיה יקבלו תקציב ייעודי לקידום שיתוף הפעולה במסגרת הדגם (ראו בטבלה התקציבית להלן).

מוסדות ההכשרה יראו באשכול בתי הספר הנלווים להם את חממת ההתנסות וישקיעו בפיתוח המקצועי והמוסדי במסגרת השותפות הנרקמת.

שימו לב, דגם "עמיתי אקדמיה" מכיל בהכרח את דגם "קהילת אקדמיה-כיתה". אי לכך, סטודנטית בדגם זה תשתתף בקהילת אקדמיה כיתה, בהובלת המובילה האקדמית הפדגוגית (מטעם המוסד המכשיר), וכן תשתתף באופן סדיר בפעילות מרכז הכשרת המורים הבית ספרי בהובלת מכשירת המורים הבית ספרית (מטעם מוסד החינוך).

ביישום דגם "עמיתי אקדמיה" יתקיימו התנאים הבאים:

1. מוסד מכשיר המרכז 4-5 בתי ספר שבהם פועלים הדגמים "אקדמיה-כיתה" ו"קהילת אקדמיה-כיתה" ויש בהם 10 סטודנטיות לכל הפחות.
- עדיפות לבתי ספר באותו המחוז.
- עדיפות לבתי ספר שבהם למנהל 3 שנות ותק.
2. תיאום מראש עם אגף הכשרה אקדמית לגבי בתי הספר שישתתפו בדגם.
3. בבית הספר יוקצה חדר מוגדר קבוע הייעודי למרכז ההכשרה הבית ספרי.
4. בבית הספר חברת צוות ניהול תמונה לתפקיד "מכשירת מורים בית ספרית"

5. לפעילות המרכז יוקצו שעות קבועות במערכת של מכשירת המורים הבית ספרית במסגרת ימי ההתנסות.
6. מכשירת המורים הבית ספרית מחויבת להשתתף בפיתוח מקצועי מטעם אגף הכשרה אקדמית.
7. המוסד המכשיר יזמין את צוותי החינוך באשכול ליום עיון משותף, להשתתף בקהילת האשכול

בשנת תשפ"ו הדגם מוצע כדגם "פיילוט" ל-2-3 מוסדות אקדמיים בלבד, אשר כל אחד מהם יעבוד מול אשכול אקדמיה המורכב מארבעה-חמישה בתי ספר לפחות, בהתאם למסמך קדימויות בחירה לפיילוט שיופץ על פיילוט זה.

הרכיבים המתוקצבים בדגם "עמיתי אקדמיה":

רכיב	עלות לשנה"ל עד	הערות
תגבור הדרכה פדגוגית	0.25 ש"ש לסטודנט	לפי ערך שעת הוראה למכללה/אוניברסיטה. החישוב הוא על פי 0.25 ש"ש לכל סטודנט המשתתף בתוכנית. תקצוב קבוצות שמספרן נמוך או גבוה מ-10 סטודנטים, יחושב עפ"י התחשיב של 0.25 ש"ש ללומד.
אחריות מינהלית	250 ₪ לסטודנט	
מורה מכשירה	8000 ₪ עלות מעביד	עד שני סטודנטים, השכר כולל עלות מעביד. אם המוסד המכשיר נאלץ לפצל את שעות ההתנסות של הסטודנט בין שתי דיסציפלינות, ההתנסות חייבת להתקיים באותו מוסד חינוכי, כל מורה מכשירה תתקצב בסך 4000 ₪ לשנה לסטודנט. בעבור תשלום זה תידרש כל מורה מכשירה לפגוש את הסטודנט למפגש חניכה בהיקף של שעה אחת לפחות במערכת השעות בעל התפקיד (מורה מכשירה/מקשרת בית ספרית) פעיל רק במסגרת תוכנית 'אקדמיה כיתה' ושכרו ישולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.
מכשירת מורים בית ספרית	2000 ₪ לסטודנט	מכשירת מורים בית ספרית אמונה על פעילות מרכז ההכשרה הבית ספרי (לרבות תכנים), מוקצות לה 3 שעות שבועיות במערכת להפעלת המרכז והיא משתתפת בפיתוח מקצועי. מכשירת מורים בית ספרית לא תהיה גם מורה מכשירה ולא יכולה להיות מובילה אקדמית-פדגוגית בבית הספר. התפקיד מיועד לחברת צוות ניהול בבית הספר. בעל התפקיד (מורה מכשיר/מקשרת בית ספרית) פעיל רק במסגרת תוכנית 'אקדמיה כיתה' ושכרו ישולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.

פיתוח מקצועי ומחקר	1500 ₪ לסטודנט	הפיתוח המקצועי יתקיים למורות המכשירות במסגרת קהילת אקדמיה כיתה בתוך בית הספר, יחד עם הסטודנטים המתכשרים והמורות המכשירות בהובלה משותפת של המובילה האקדמית והמקשרת הבית ספרית. במידת הצורך ובתיאום עם הממונה על ההתנסות באגף הכשרה אקדמית ניתן להשתמש בתקציב לטובת מימון השתתפות במעבדות הארציות והתוך מוסדיות או לטובת מחקר הערכה של הדגם. ניתן להקצות 1000 ₪ לסטודנט, עד 10 סטודנטים סך הכל, לטובת פעילות של בית הספר לקידום שיתוף הפעולה במסגרת הדגם.
--------------------	----------------	---

יובהר כי בעלות התפקיד במוסד החינוכי (מורה מכשירה/מקשרת בית ספרית/מכשירת מורים בית ספרית), הפועלות במסגרת תוכנית 'אקדמיה כיתה' - שכרן עבור התפקיד משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה, ואין לראות בתפקיד זה חלק ממשורת במוסד החינוכי.

ד.4. דגם קהילת "מוסבים להוראה"

תוכניות ההכשרה של מוסבים להוראה שונות בהיקפן ובתוכנן מתוכניות לסדירים. מתוך כך, פותח עבור מוסבים דגם ייחודי שנועד לקדם את עקרונות השותפות בין המוסדות האקדמיים לבין מוסדות החינוך בעולם הכשרת המוסבים, תוך חיבור בין תאוריה לפרקטיקה וליווי איכותי וממוקד.

בדגם מוסבים ישובצו לפחות 5 סטודנטיות להתנסות בכיתות במוסד חינוך במשך יום בשבוע בנוסף ל-60 שעות גמישות. במסגרת יישום דגם זה, מורות וגננות המכשירות בבית הספר והגן ישתתפו בפיתוח מקצועי מטעם המוסד המכשיר. כמו כן, במערכת השבועית יוקצה זמן קבוע שבו יערך מפגש של סטודנטית עם מורה מכשירה לצורך תכנון ורפלקציה.

בדגם זה תתמקד הפעילות, נוסף על ההתנסות הכללית בכיתות, בשעת מערכת קבועה בהתנסות המוקדשת להתנסות פעילה של הסטודנטית (שיעור קבוע בכיונה/פרטני) ובבניית קהילה שתכלול את הסטודנטיות והמורות/הגננות המכשירות בהובלת המובילה האקדמית מהמוסד המכשיר ודמות מתוך בית הספר (מקשרת בית-ספרית, מורה מכשירה או אחרת). מטרת הקהילה היא כפולה: להעמיק ולהעשיר את תהליך ההתפתחות ופיתוח הזהות המקצועית של הסטודנטיות, ובד בבד לשפר את מיומנות ההכשרה של המורות/הגננות המכשירות כמי שעוסקות בהכשרת מורים. הקהילה תעסוק בסוגיות שיעלו מתוך ההתנסות של הסטודנטיות, דילמות, שאלות, התלבטויות, קשיים ואתגרים שהקהילה תחשוב שרלוונטיים לכלל חבריה. הקהילה תשמש מקום מקצועי ותומך להיווצרות של סטודנטיות, ללימוד של ידע רלוונטי אודות סוגיה שנבחרה ולחשיפה לנקודות מבט שונות.

ביישום דגם "קהילת מוסבים", חייבים להתקיים התבחינים הבאים:

1. מינימום 5 סטודנטיות משובצות באותו מוסד חינוך יום בשבוע.
2. הקצאת שעה שבועית לסטודנטית בהתנסות לשיעור קבוע בכיתה/פרטני.
3. התשלום למורה/גננת מכשירה הוא כנגד התחייבות להקדשת שעה שבועית לעבודת הנחייה מסודרת עם הסטודנטיות אותן היא חונכת, במשך השבוע, כולל קיום תהליך של תמיכה מקצועית ומשוב במהלך השנה ומשוב מסכם בסוף כל סמסטר.
4. למפגשי הקהילה תוקצה שעה שבועית, או שיוקצו שעתיים אחת לשבועיים, במועד קבוע בסיום יום הלימודים במוסד החינוכי (סך הכול: 30 שעות). המפגשים יתקיימו במתכונת פנים-אל-פנים בהיקף שלא יפחת מ-70% מהמקרים. מפגשי הקהילה הם בתוספת לשעה שמוקצית לחניכה האישית לעיל.
5. הקהילה תהווה מסגרת לפיתוח המקצועי של המורות/הגננות המכשירות בתפקידן כ"מורה/גננת מכשירה" (אין הכוונה לפיתוח מקצועי בתפקידן כמורות/גננות).
6. קהילה לא תכלול פחות מ-8 משתתפות (סטודנטיות ומורות מכשירות יחד) ולא יותר מ-18. כמו כן, סטודנטית תשתתף בקהילה רק בתנאי שהמורה/הגננת המכשירה שלה משתתפת אף היא.
7. יוגשו דוח ביניים ודוח סיום שנה שיכללו נתונים ומידע על הקהילה, כמו גם סיכום אינטגרטיבי על התנהלות התוכנית, הקהילה והתכנים שבהם עסקה. הסיכום יכלול תיאור של אתגרים שעלו, הזדמנויות, תובנות חדשות ורעיונות מעניינים שנלמדו על-ידי המובילה האקדמית הפדגוגית המלווה את ההתנסות ומובילה את הקהילה.

רכיבים מתוקצבים בדגם קהילת מוסבים:

הערות	עלות לשנה"ל עד	רכיב
לפי ערך שעת הוראה למכללה/ אוניברסיטה.	0.1 ש"ש לסטודנט	תגבור הדרכה פדגוגית
	250 לסטודנט	אחראית מינהלית
עד שני סטודנטים, סה"כ עבור שני סטודנטים - 5,000 ₪ כולל עלות מעביד. המורה המכשירה מחויבת להשתתף בקהילת מוסבים המורה/גננת מכשירה תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות אישיות	2500 ₪ לסטודנט (עלות מעביד)	מורה/גננת מכשירה
המקשרת הבית ספרית תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות עם כלל הסטודנטים או פגישות אישיות. מנהלת ביה"ס מנועה מלמלא תפקיד זה.	250 לסטודנט	מקשרת בית ספרית
30 שעות שיינתנו על ידי המוסד המכשיר לקבוצה של 10 מורים ומעלה. במידת הצורך ובתיאום עם הממונה על ההתנסות באגף הכשרה אקדמית ניתן להשתמש בתקציב לטובת מימון השתתפות במעבדות הארציות והתוך מוסדיות או לטובת פעילות מטעם בית הספר המכשיר	400 ₪ לסטודנט	פיתוח מקצועי

4.ה. התנסות קלינית בתחום דעת אחד (פיילוט) – מיועד לסטודנטיות סדירות במתכונת החדשה.

מתוך כוונה להתחיל לשלב התנסות בהוראה כבר בשנה הראשונה של ההכשרה בפיילוט, קיימת האפשרות לצרף סטודנטיות סדירות בלבד בשנה א' ליום אחד של התנסות מלאה במוסדות החינוך לאורך שנה שלמה, בכפוף להתחייבות שדגם אקדמיה כיתה יופעל בשנה ב' של אותן סטודנטיות במתכונת להלן.

ביישום ההתנסות הקלינית בשנה א', חייבים להתקיים כל התנאים הבאים:

1. יום התנסות שווה ערך ל 4 ש"ש לאורך כל השנה, אשר יימשך מהשעה 8:00 ועד השעה 12:00.
2. מינימום 3 סטודנטיות בכל בית ספר.
3. שבועיים של התנסות מרוכזים במוסדות החינוך לאורך השנה האקדמית.
4. הסטודנטיות יגיעו לאותו מוסד חינוכי מכשיר ליום בשבוע במשך שנה שלמה.
5. אנתרופולוגיה חינוכית ואינקובציה - במשך 4 שבועות ראשונים של ההתנסות השנתית (סמסטר א' בלבד) הסטודנטיות ייחשפו למגוון מוסדות חינוך על פי שיקול דעתן המקצועית של המובילות האקדמיות הפדגוגיות ללא הכרח להיצמד למוסד חינוכי או למורה מכשירה.
6. הסדנה הדידקטית לא תתקיים במסגרת שעות ההתנסות.
7. התשלום למורה/גננת מכשירה הוא כנגד התחייבות להקדשת שעה שבועית לעבודת הנחייה ממוסדת עם הסטודנטיות אותן היא חונכת, במשך השבוע, כולל קיום תהליך מקצועי של תמיכה מקצועית ומשוב במהלך השנה ומשוב מסכם בסוף כל סמסטר.
- בעל התפקיד (מורה מכשיר/מתאם בית ספרי) פעיל רק במסגרת תוכנית 'אקדמיה כיתה' ושכרו ישולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.
8. המורות/הגננות בתפקידן זה מחויבות להשתתף בפיתוח מקצועי שעוסק בהיבטים הנוגעים בהכשרת סטודנטיות (ראו סעיף "מעגלי למידה" בפרק 6 להלן). ניתן להשתתף בפיילוט במסגרת קורס "מורים מכשירים-חונכים" כדי להעמיק את מיומנות החניכה.

הרכיבים המתוקצבים בדגם "אקדמיה-כיתה" שנה א' בתחום דעת אחד:

הערות	עלות לשנה"ל עד	רכיב
לפי ערך שעת הוראה למכללה/ לאוניברסיטה.	0.1 ש"ש לסטודנט	תגבור הדרכה פדגוגית
עד שני סטודנטים, שני סטודנטים 3,000 ₪ כולל עלות מעביד. המורה/גננת מכשירה תקדיש שעה שבועית לטובת פגישות אישיות בעל התפקיד (מורה מכשיר/מתאם בית ספרי) פעיל רק במסגרת תוכנית 'אקדמיה כיתה' והוא משולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. עבודה זו אינה קשורה להוראה במוסד החינוכי.	1500 ₪ לסטודנט (עלות מעביד)	מורה/גננת מכשירה
30 שעות שיינתנו על ידי המוסד המכשיר לקבוצה של 10 מורים ומעלה. במידת הצורך ובתיאום עם הממונה על ההתנסות באגף הכשרה אקדמית ניתן להשתמש בתקציב לטובת מימון השתתפות במעבדות הארציות והתוך מוסדיות או לטובת פעילות מטעם בית הספר המכשיר.	400 ₪ לסטודנט	פיתוח מקצועי

1.4. דגם ייחודי (הצעה של וריאציה בתיאום מראש)

כל מוסד מכשיר רשאי להגיש בקשה במסגרת הקול הקורא להכיר בדגם ייחודי כזכאי לתקצוב זהה לדגמים לעיל. דגם ייחשב לייחודי רק אם הוא יכלול שינוי מהותי ועקרוני בדרך ההתנסות, ולא יסתכם בשכלול תפעולי-לוגיסטי ביישום הדגמים הקיימים. בבקשה לאישור הדגם הייחודי יש לפרט את הייחודיות ההתנסותית (רציונל פדגוגי וסדירות מתוכננת) בדגם הייחודי, ולפרט את רכיבי התקצוב בהתאמה מלאה עם הרכיבים המוצגים בטבלה של הדגמים "אקדמיה כיתה" או "קהילות אקדמיה-כיתה" או "עמיתי אקדמיה".

5. תבחיני החובה לתהליכי פיתוח מקצועי והרחבת למידה למשתתפי התוכנית

לא ניתן להשתמש בתקציב של הפיתוח המקצועי לתהליכים שאינם מופיעים כאן.

תהליך 1: פיתוח מקצועי למורות/גננות המכשירות

א. "מעגל למידה" למורות/גננות מכשירות בראשית דרכן (שנתיים ראשונות לתפקיד)

קהל היעד: מורות/גננות מכשירות בשנתן הראשונה/השנייה לתפקידן זה, במוסדות חינוך שבהם מונהג דגם אקדמיה-כיתה.

המעגל ישמש מקום לדיונים, ללמידה ולהעמקה בנושאים שרלוונטיים למורות/לגננות בתהליך חניכת סטודנטיות. את המעגל תוביל מובילה אקדמית-פדגוגית או דמות רלוונטית אחרת מטעם המוסד המכשיר. מעגלי הלמידה יתקיימו בהיקף של 30 שעות שנתיות. התכנים יקבעו בהתאם לאחת האפשרויות שמפורטות להלן:

- שילוב של חומרים שפותחו באופן ייעודי במשרד החינוך או עבורו. חומרים העוסקים במיומנויות ובהמשגות שהן בליבת העשייה של המורה/הגננת המכשירה.
- מוסדות הכשרה שירצו בכך יוכלו לבנות סילבוס מלא באופן עצמאי ולשלוח לאישור יחד עם המענה לקול הקורא.
- אפשר להיעזר בסילבוס שפותח עבור קורס משותף למורים מכשירים, חונכים ומלווים.
- ב. **פיתוח מקצועי למורות/גננות מכשירות ותיקות (שנה שלישית ומעלה)** – על פי הדגמים ישנה מחויבות להשתתף בפיתוח מקצועי בהיקף של 8 שעות שנתיות לפחות. הפיתוח המקצועי יעסוק בנושאים שרלוונטיים למורות/לגננות בתהליך חניכת סטודנטיות

תהליך 2: קהילות "אקדמיה-כיתה"

קהל היעד: מורות/גננות מכשירות במוסדות שבהם מונהגים דגם "קהילת אקדמיה-כיתה" או דגם "עמיתי אקדמיה".

במוסדות אלה המורות/הגננות המכשירות לוקחות חלק בקהילת אקדמיה-כיתה. במסגרת זו מצופה ממובילות הקהילות להשתתף בפיתוח מיומנויות ההדרכה והחניכה של המורות/הגננות כמכשירות מורים.

תהליך 3: מעבדות פדגוגיות

מעבדות הן פורום שנועד לקדם תהליכי פיתוח והטמעה של תוצרים פדגוגיים. מעבדות השינוי בתוכנית הן משני סוגים:

1. מעבדה ארצית יוצרת ידע

קהל היעד: צוותים מקצועיים ממוסדות ההכשרה ו/או ממוסדות החינוך, בהתאם להגדרות שיפורסמו בקולות קוראים ייעודיים.

המעבדות הארציות נועדו לקדם תהליכי פיתוח והטמעה של חומרים פדגוגיים הרלוונטיים להתנסות הקלינית של פרחי ההוראה, ושיש בהם צורך. את המעבדות יוביל צוות מו"פ התנסות בהוראה. המעבדות יתקיימו בהיקף של 30 שעות שנתיות ובמפגשים שרובם יתקיימו פנים-אל-פנים. הזמנות להצטרף למעבדת שינוי יפורסמו בקול קורא ייעודי שבו יפורטו גם מטרותיה הייחודיות.

2. מעבדת "ספירלה" (מעבדות פנימיות במוסדות ההכשרה) –

קהל היעד: מובילות אקדמיות פדגוגיות (מד"פיות) או מרצים ממוסדות ההכשרה.

"ספירלה" היא מעבדה פנים מכללתית, המפתחת תוצרים ומטמיעה חומרים פדגוגיים שישירותו את ההתנסות הקלינית, בהתאמה לצרכים העולים מהשדה. מעבדת הספירלה תוביל לפיתוח תוצר מעבדה (כגון: מודל, מתווה, כלי, מחוון, תהליך למידה ועוד), שעניינו פיתוח של חומר פדגוגי המחדש או כזה המשפר היבט כלשהו בהתנסות הקלינית או בקורס המלווה. התהליך הספירלי כולל את פיתוח התוצר, התנסות בתוצר בשדה, דיוק התוצר במעבדה לאור ההתנסות ולבסוף שיתוף התוצר והפצתו מחוץ לכותלי המוסד המכשיר.

מוסד מכשיר יוכל להציע מעבדה פנימית משלו שתכלול 10-5 מובילות אקדמיות-פדגוגיות או מרצים. מעבדות אלו יקדמו תהליכים בנושאים הרלוונטיים להתנסות בהתאמה לצורך של המוסד, לתרבות הנהוגה בו ולאוכלוסיית הסטודנטיות הלומדות בו. המעבדות יתקיימו בהיקף של 30 שעות שנתיות ובמפגשים שרובם יתקיימו פנים-אל-פנים. הקמת מעבדות פנימיות תהיה ביוזמת מוסד ההכשרה ולאחר קבלת אישור ממשרד החינוך. לחילופין, יתכנו מקרים שבהם יפורסמו קולות קוראים להקמת מעבדות פנימיות. (התנאים המחייבים ואופן הגשת ההצעה למעבדת ספירלה יפורסמו בנפרד)

6. מפ"ל (מפיתוח להטמעה) – ביסוס מערכי התנסות קלינית מוסדיים

על רקע מגמות ההעמקה בהתנסות הקלינית, והצורך במעבר מושכל ושלם מהכשרה להשתלבות מקצועית, מוצע למוסדות המכשירים להקים מערך מוסדי מובנה המבוסס על הידע שהצטבר במעבדות הארציות השונות. המערך יתבסס על חשיבה מערכתית ברמת החוג או המסלול, ויביא עמו שינוי ארגוני ופדגוגי רחב.

לשם תקצוב הקמת המערך, יש לעמוד בתנאים הבאים:

1. המוסד ימנה ראש מערך ייעודי – דמות אקדמית-פדגוגית שתוביל את תהליך ההטמעה, תתכנן את שילוב המערך במסלול או בחוג, ותתאם את העבודה עם הנהלת המוסד. ראש המערך ישמש כגורם מקשר בין כל הגורמים המעורבים במוסד, וכן יקיים קשר מתמשך עם מוסדות החינוך בהם יתקיים שיתוף הפעולה.
2. תהליך הקבלה למערך מחייב שיחת תיאום ציפיות עם ראש המערך המיועד למתן הסכמה לתהליך השינוי הארגוני.
3. מספר הסטודנטיות המינימלי לקבוצה הוא 12 סטודנטיות.

4. ראש המערך ישתתף בפורום או בפיתוח מקצועי ארצי מטעם האגף, ויקיים ישיבות צוות סדירות אחת לשבועיים, לצורך פיתוח, תיאום והטמעה של ההיבטים הפדגוגיים והתפעוליים של המערך.
5. על המוסד לבצע תיאום מראש עם בתי ספר ו/או גנים שישתתפו בתהליך, תוך הקפדה על התאמתם לאופי ההתנסות או הליווי הנדרש.
6. במהלך השנה יוגשו דוח ביניים ודוח סיום שיכללו נתונים על פעילות המערך, תיאור התהליכים שהתקיימו, סילבוסים מעודכנים, ואתגרים שעלו ודרכי ההתמודדות עמם.

תקצוב מפ"ל

רכיב	עלות לשנה"ל עד	הערות
ראש מערך מפ"ל	2 ש"ש	בתחומי האחריות: השתתפות בפיתוח מקצועי מטעם האגף. תיאום לוגיסטי הנדרש למערך. ישיבות פיתוח לצוות המערך. העברת תוכן פדגוגי לסטודנטים.
צוות המערך (מרצים/מובילים אקדמיים פדגוגיים)	2 ש"ש	ראש המערך יקצה את התקציב לצוות המשתתפים במפ"ל בתיאום עם הממונה על ההתנסות באגף הכשרה אקדמית
פיתוח מקצועי	400 ש"ח לסטודנט ולכל היותר 8000 שח לקבוצה	התמיכה יכולה לכלול: פעילות תומכת במוסד החינוכי שתסייע לרתימה שלו לתהליך הרצאות חיצוניות ופעילויות העשרה תומכות עבור הסטודנטים.

7. הבהרות והנחיות להקצאת תקציב למוסד המכשיר :

1. התקציב לדגמים השונים הינו תוספתי, לכן האישור ניתן לשנת לימודים אחת.
2. סכומים אלה כוללים עלות מעסיק וחייבים בתשלומי המיסים הנדרשים.
3. התקציב יועבר למוסדות ההכשרה. יובהר כי התקציב יועבר למוסדות ההכשרה לצורך תשלום ישיר למורות/לגננות המכשירות ולמורות המקשרות בבית ספר או גננות המקשרות באשכול גנים. סכום זה כולל עלות מעסיק, וחייב בתשלומי המיסים הנדרשים. התשלום למורות המכשירות ולמורות המקשרות יעשה ע"י מוסדות ההכשרה בלבד.
4. בעל התפקיד (מורה מכשירה/מורה מקשרת) פעיל רק במסגרת תוכנית 'אקדמיה כיתה' ושכרו ישולם על ידי המוסד האקדמי להכשרה להוראה. תפקיד זה אינו קשור להוראה במוסד החינוכי. שעות אלו של מורות/גננות מכשירות/מקשרות בית ספריות אינן מהוות חלק מהיקף משרת המורה/הגננת במשרד החינוך/בבעלות על בית הספר/גן הילדים.
5. למען הסר ספק, יובהר כי המשרד יתקצב את מוסדות ההכשרה ולא יעביר במישרין תשלום למורים/לגננות, מאחר שאין קשרי עבודה מכל סוג שהוא בין המשרד ובין המורים/הגננות לצורך פעילות זו.

דיווח ובקרה:

- א. המוסד האקדמי ינהל את החשבונות של קול קורא זה בכרטיס נפרדת בהנהלת החשבונות.

- ב. המוסד האקדמי יגיש את דו"ח הביצוע בחתימת המנהל ורו"ח.
 ג. המשרד רשאי להפעיל בקרה ע"י רו"ח מטעם החשבות המוסד יידרש להעביר כל מסמך ומידע ככל שיתבקש. במידה שיתברר לאחר הקצאת התקציב, כי הגוף המתוקצב לא עמד בתבחינים ובתנאים האמורים, או כי הציג מצג שווא, משרד החינוך רשאי לקזז תשלום מכל תשלום אשר ישולם לו.
 ד. ביצוע הפעילות הינה בכפוף לקיום תקציב

הנחיות כלליות לבקשת הקצאת תקציב:

1. המוסד המכשיר יגיש לידי אגף הכשרה בקשה הכוללת:
 - א. מספר הסטודנטיות המתחייבות להשתתף בתוכנית, בחלוקה על פי הדגמים השונים, המסלולים, התמחויות והיקף ההתנסות בשעות ובימים. **יש לדווח למשרד בממשק הסטודנטים** את דגם ההתנסות בהוראה, המוסד החינוכי וימי ההתנסות השבועיים.
 - ב. כמו כן לצרף לבקשה את מספר המובילים האקדמיים פדגוגים מהמוסד המכשיר שישתתפו בתוכנית ופרטיהם, בחלוקה לפי הדגמים השונים, המסלולים וההתמחויות.
 - ג. סילבוס תוכנית הכשרה לפיתוח מקצועי של "המורים/הגננות המכשירים/ות".
 - ד. התחייבות למנות ממונה על ההתנסות.
 - ה. יובהר שדיווח מלא בממשק הסטודנטים של משרד החינוך הינו תנאי מחייב לקבלת התוכנית
2. המוסדות המכשירים יפנו אל המחוז/ות לתאום התוכנית. המוסד המכשיר יגיש למינהל עו"ה בקשה לתקצוב, המאושרת ע"י מנהל המחוז, או מי מטעמו ונשיא/ת המוסד המכשיר, או מי מטעמו, שתכלול:
 - א. פריסת מוסדות החינוך בהם תתקיים התוכנית, **כולל סמל המוסד**, ומספר הסטודנטיות שישוּבצו בכל בית ספר/גן ילדים. בתי הספר/גני הילדים שישתתפו בתוכנית ייבחרו על פי מאפיינים שייקבעו במשותף עם המחוז כגון: איכות המורות המכשירות, כיתות עמוסות, יכולת בית ספר לספק מורות מכשירות לכל הסטודנטיות ועוד.
 - ב. פיתוח מקצועי בית-ספרי מאושר ע"י המחוז.
3. וועדה של הגורמים המוסמכים במשרד תבחן את כל הבקשות שהוגשו ע"י המוסדות כדלהלן:
 - א. עמידה בתנאי הסף.
 - ב. התאמה למסגרת התקציב, ככל שתידרש, תתבצע באופן הבא: בהתאם למספר הסטודנטיות עבורן מבוקש תקצוב בכל אחד מדגמי ההתנסות, יחושב שיעור הביקוש בכל אחד מדגמי ההתנסות אשר ישמש לקביעת שיעור התקציב בכל אחד מהדגמים. ככל שתידרש כאמור התאמה למסגרת התקציב תבוצע הפחתה מדורגת מהמכסות שהוקצו מהדגמים השונים לפי העקרון שככל שהמספרים גבוהים יותר כך אחוזי ההפחתה יהיו גדולים יותר. מינהל עו"ה יודיע לכל מוסד מכשיר

שבקשתו לתקצוב אושרה, על היקף הקבוצות המאושרות לו, עפ"י
תכניות/מסלולים/התמחויות והיקף התקציב המאושר.


מאיר שמעוני
המנהל הכללי


מירב כהן
ס/בכירה לחשב


עדי קורסיה
מנהל אגף אי' תקציב מינהל עו"ה


עו"ד שנית פינחסי-הראל
ס/בכירה ליועצת המשפטית


ד"ר לילי רוזו

מנהלת אגף הכשרה אקדמית וקשרי מל"ג ות"ת

21.8.25 

סיגל אלה

מנהלת תחום בכיר תקציב והכשרה ומוכש"ר